

LANDELIJK

ARCHITECTUUR

CONGRES | VOOR DE
DIGITALE WERELD

PLUS
PROGRAMMA
OVERZICHT

Architectuur móet bijdragen

IT-architectuur in 3D

Dhr. Cor Baars, Principal Consultant bij DNV-CIBIT

Hoe trends onderdeel worden van een IT-strategie

Dhr. Johan Krebbers, Group IT Architect bij Royal Dutch Shell

Nieuwe generatie behouden voor ICT-architectuur

Mevr. Valerie Frissen, Senior strateeg bij TNO Informatie- en
Communicatietechnologie

25 & 26 november 2009 NBC Nieuwegein

Kijk op www.lac2009.nl voor meer informatie of aanmelding

Op uw plaatsen ..!

Staat uw organisatie al in de startblokken om snel de opgaande lijn te pakken na de recessie?

Dan moeten nu de juiste keuzes worden gemaakt en beslissingen worden genomen.

Sogeti helpt u daarbij!

Onze architecten zijn als geen ander in staat uw business en IT optimaal op elkaar af te stemmen.

Of wacht u liever tot uw concurrenten u bij de start verslaan?

Sogeti is lid van

THE *Open* GROUP

Nederlands Architectuur Forum
voor de digitale wereld

staat voor resultaat

LANDELIJK

ARCHITECTUUR

CONGRES VOOR DE DIGITALE WERELD

Colofon

Het Landelijk Architectuur Congres 2009 wordt georganiseerd door het Nederlands Architectuur Forum (Programmacomité Landelijk Architectuur Congres) en Sdu Uitgevers in samenwerking met JACQUARD.

Programmacommissie

Jan Truijens (Voorzitter programmacommissie / Universiteit van Amsterdam), Martin van den Berg (Sogeti), Tobias Kuipers (Software Improvement Group B.V.), Pascal van Eck (Universiteit Twente), Patricia Lago (VU University Amsterdam), Chris van Iersel (Bestuursdienst Gemeente Amsterdam), Wouter Schmitz (ABN AMRO), Paul Teeuwen (Labyrint IT Strategy Solutions), Marc Ramselaar (Sogeti Nederland B.V.) en Sjoerd Meihuizen (Jacquard / NWO).

Uitgever

Sdu Uitgevers BV, Den Haag

Internet: www.lac2009.nl

Contact

sduevents@sdu.nl of 070 378 04 12, Ageeth Luisman

Inschrijven

Via www.lac2009.nl schrijft u zich in voor het congres op 25 en 26 november 2009, het diner en het reserveren van een hotelkamer. Hier vindt u tevens alle informatie over toegangsprijzen en het volledige programma.

Het LAC Magazine 2009 wordt ondermeer verspreid via Automatisering Gids, Informatie, exposanten, brancheorganisaties, onder bezoekers van voorgaande edities en een zorgvuldig geselecteerde doelgroep.

Niets uit deze uitgave mag worden veelevoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar worden gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, in fotokopie of anderszins, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Sdu Uitgevers.

Welkom

Het LAC – Landelijk Architectuur Congres – gaat niet over bruggen, puin en Koolhazen, maar over de informatievoorziening van organisaties, over de inrichting daarvan en over de management- en ontwerpprocessen die daaraan te pas komen. Digitale architectuur is nog steeds ‘hot’ en een congres daarover moet dus hartverwarmend en verrijkend worden.

Na 10 jaar succesvol congresseren is de opzet van het LAC tegen het licht gehouden. Een nieuwe programmacommissie heeft na gesprekken met diverse stakeholders gekozen voor een ander ritme: korte lezingen, dus uitgebreidere tracks, workshops en tutorials.

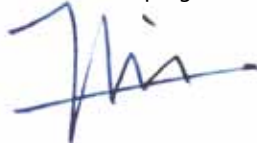
Er is méér veranderd. De inhoud van LAC2009 is zoals altijd een productie van de Nederlandse architectuurgemeenschap: aanbieders, afnemers, wetenschappers, studenten en managers, maar reflecteert meer dan voorheen de betrekkelijkheid van architectuur. Geen Zachman-variant nummer zoveel, geen ‘architecture according to Kees & Co’. Wél een oefening in bescheidenheid. Wél duidelijkheid over de rol van architectuur bij het verschaffen van overzicht en inzicht en bij het realiseren van oplossingen. Want: architectuur móet bijdragen. Zeker in deze tijd.

De programmacommissie heeft 78 voorstellen voor tracks, workshops, tutorials en lezingen beoordeeld. Het hoge niveau van de voorstellen en hun originaliteit en aantrekkelijkheid maakten het niet eenvoudig te kiezen. Als het NBC in Nieuwegein vier keer zo groot zou zijn en onze financiële polsstok onbeperkt lang, dan was de uitkomst anders geweest...

Toch is er een aantrekkelijk programma uit de bus gekomen. Met aandacht voor ‘enterprise architectuur’ én ‘solutions architecture’. Het grote aantal tracks maakt het kiezen natuurlijk niet makkelijk. Daar komen de workshops, ingericht op interactie, en de tutorials, opgezet om bij te tanken, nog bij. Voor wie niet kan beslissen is er gedurende beide congresdagen een casus-track met interessante praktijkgevallen. En natuurlijk kan men met de sponsors in gesprek, over hún producten, ervaringen en competenties.

Het congres, gemaakt dóór de architectuurgemeenschap vóór de architectuurgemeenschap, wordt interactief en inspirerend. Alle ingrediënten voor een luisterrijk LAC zijn aanwezig. Ik nodig u graag uit om mee te doen.

namens de programmacommissie van LAC2009,

Jan Truijens

Inhoud

Cor Baars, IT-architectuur in 3D	4
Johan Krebbers, Hoe trends onderdeel worden van een IT-strategie	5
Programma Landelijk Architectuur Congres 2009	6
Valerie Frissen, Nieuwe generatie behouden voor ICT-architectuur	11

IT-architectuur in 3D

Dhr. Cor Baars, Principal Consultant bij DNV-CIBIT

26 november 09.40 uur

‘Bouw’-architecten gebruiken 3D-modellen om duidelijk te maken hoe hun gebouwen eruit zullen zien. Ze maken virtuele maquettes die alle partijen betrokken bij de bouw samenbrengen. Cor Baars ontwikkelde een 3D-model als maquette voor de IT-functie van een organisatie. Hij loopt op LAC 2009 samen met zijn publiek door het model om te laten zien wat de plaats van IT-architecten is en hoe ze bijdragen aan de kwaliteit van de IT-functie van een organisatie.

Cor Baars, Principal Consultant bij DNV-CIBIT, laat op het moment zijn eigen huis bouwen. Hij is vol van de mogelijkheden die zijn architect hem, in de vorm van 3D-animaties, biedt om het ontwerp te zien en te ervaren, nog voor de eerste steen is gelegd. “We kunnen tot in detail meedenken en meebeslissen. Zitten alle deuren op een logische plaats? Waar moet het kookeiland precies komen? Een maquette heeft dezelfde functie. Alle belanghebbenden staan er samen omheen en praten over de verschillende invalshoeken en consequenties van het ontwerp. Ze wisselen hun observaties en zorgen uit.”

Alignmentmodel

Baars ontwikkelde samen met collega’s het afgelopen jaar een nieuw alignmentmodel dat aangeeft hoe in de IT en met name in de IT-architectuur services, processen en domeinen zich tot elkaar verhouden. Hij presenteert het model tijdens zijn plenaire lezing als maquette en loopt er samen met het publiek doorheen op zoek naar de plaats die architecten innemen. Baars: “Onderweg komen we voorbeelden tegen van architecten die wel en niet bijdragen aan de kwaliteit van de IT-functie van de organisatie. We zien architecten die veilig achter hun bureau het ene architectuurmodel in het andere vertalen en slechts l’architecture pour l’architecture bedrijven,

maar ook architecten die zich op de werkvloer wagen en met kennis van de praktijk producten leveren die projecten voor rampen behoeden en een stap verder helpen.”

De 3D-maquette van Baars geeft inzicht in de relaties en afhankelijkheden tussen Services, Processen en Domeinen. Een goede architect moet volgens Baars visie hebben en alignment bewerkstelligen in alle drie dimensies: van Business Services naar IT-Services, van Visievormende processen naar Beheersprocessen en van het Enterprisedomein tot het Projectdomein.

“We moeten als architecten onze producten actief aan de man brengen”

Met name deze laatste ‘Scope’-dimensie is essentieel om de resultaten van IT-architectuur ook daadwerkelijk te laten bijdragen aan de kwaliteit van de IT-functie van een organisatie. Baars: “Het is niet voldoende tevreden te zijn met een goed ontwerp of adequate richtlijnen. Gelijk hebben is wat anders dan gelijk krijgen. We moeten als architecten onze producten actief aan de man brengen en pas tevreden zijn wanneer onze producten daadwerkelijk worden toegepast en echt bijdragen aan de kwaliteit van de IT-functie van een organisatie. Mijn credo is dan ook: ‘Een Richtlijn is beter dan een Principe, een Component is beter dan een Richtlijn en een Service is beter dan een Component: hoe Concreter hoe Beter.’”

Hoe trends onderdeel worden van een IT-strategie

Dhr. Johan Krebbers, Group IT Architect bij Royal Dutch Shell

26 november 10.10 uur

Johan Krebbers is werkzaam als de Group IT Architect bij Royal Dutch Shell. In zijn keynote-presentatie op LAC 2009 gaat hij in op externe IT-trends en IT-ontwikkelingen die van invloed zijn op Shell en legt hij uit hoe zij onderdeel worden van de enterprise architectuur van de multinational.

Een onderneming is geen eiland, en Johan Krebbers weet als geen ander dat de IT-architectuur van zijn werkgever Shell in sterke mate afhankelijk is van externe IT-ontwikkelingen en trends. Krebbers werkt al meer dan 25 jaar bij Shell in diverse IT-functies in Nederland en het Verenigd Koninkrijk. Sinds januari 2005 werkt hij vanuit het hoofdkantoor van Shell in Den Haag als de Group IT Architect. Hij is eindverantwoordelijk voor de complete IT-architectuur binnen het Shell-concern, bestaande uit business-, applicatie-, data- en infrastructuur-architectuur.

Als voorbeelden van belangrijke IT-trends van dit moment die al enige tijd geleden op de radar van Shell verschenen, noemt Krebbers self service, user interfacing en de 'Consumerisation of IT'.

"De consument drijft de IT-markt, en ook de IT-koers van grote ondernemingen. Als enterprise moet je betrokken en actief zijn, omdat je werknemers van je verwachten dat je de laatste ontwikkelingen op de voet volgt."

Cloud computing

Wanneer trends relevant blijken voor de onderneming, worden ze door Shell opgenomen in de architectuur-roadmaps. Krebbers: "Hiermee stellen we zeker dat wij profiteren van de voordelen die nieuwe technologie biedt, zoals meer agility, lagere kosten en betere businesskansen."

Een ontwikkeling als cloud computing is een goed voorbeeld van een trend die door Shell al vroeg werd gesignaleerd en

inmiddels onderdeel uitmaakt van de IT-strategie. Krebbers: "In het derde kwartaal van vorig jaar hebben we een grondige analyse uitgevoerd. Het resultaat is dat we nu als proef gebruikmaken van cloud computing voor enkele van onze businessapplicaties. Wij bekijken voor welke zaken wij cloud computing het beste kunnen inzetten binnen Shell. Wij willen externe capaciteit graag inzetten op die punten waar het ook daadwerkelijk nodig is. De voordelen zijn overduidelijk: snelle uitbreiding van capaciteit, flexibele inzetbaarheid en lagere

kosten."

Om de nieuwe ontwikkelingen te incorporeren binnen de IT-strategie van Shell, werkt Shell samen met grote, maar ook met kleinere partijen. "We hebben als multinational

natuurlijk goede contacten met IT-leveranciers als Microsoft, waarbij onze schaalgrootte eerder positief werkt dan negatief. Maar we werken ook samen met kleinere partijen. Daarbij is het soms lastig dat echte consumentenbedrijven niet gewend zijn aan enterprise-omgevingen als de onze." Ondanks zijn lange loopbaan in de IT sprak Krebbers nog niet eerder op een LAC-bijeenkomst. "Ik weet dus niet precies wat ik kan verwachten", zegt Krebbers, "maar ik spreek graag over hoe je als bedrijf nieuwe ontwikkelingen binnenhaalt en hoe je optimaal gebruikmaakt van trends op het gebied van architectuur, infrastructuur en applicaties. Het is simpelweg dom om je ogen te sluiten voor nieuwe dingen."

"Ik spreek graag over hoe je als bedrijf nieuwe ontwikkelingen binnenhaalt"

Programma Landelijk Architectuur Congres 2009

25 november 2009, NBC Nieuwegein

Programma en omschrijving van de presentaties	
08.45 - 09.30	Ontvangst en registratie
09.30 - 09.40	Opening dagvoorzitter Drs. Marc Ramselaar, Bestuurslid NAF en Directeur Architectuur & Business Solutions, Sogeti Nederland B.V.
09.40 - 10.50	Forumdiscussie tussen bekende en gezaghebbende bestuurders – CTO, CIO en CFO o.l.v. Mels Dees, Hoofdredacteur Automatisering Gids
10.50 - 11.35	Pauze met speakercorner presentaties (zie kader)
11.35 - 12.45	Start deel 1 van Workshops, Tracks, Tutorials en LAC-stages
	U kunt nu kiezen uit: Workshop 1 en 2 (van 11.35 tot 16.25 uur), tutorial 1, lezing 1 en 2 uit 5 tracks of LAC-stage lezing 1 en 2
	Workshops 1 en 2 (deel 1):
11.35 - 12.45	1. Kwaliteit van software: wat is het (je) waard?
	2. Alleen doordachte architectuur draagt bij
	Tutorial 1:
11.35 - 12.45	TOGAF9: The Open Group Architectural Framework
	LAC-stage 1 en 2:
11.35 - 12.05	1. The Hippocratic Oath for the Enterprise Architecture Profession
12.15 - 12.45	2. Agile Architecting: The best of both worlds
	Tracks 1 t/m 5 (lezing 1 en 2):
11.35 - 12.45	1. 5 jaar PSA: Wat hebben we bereikt?
	2. Het nieuwe Web – De impact van Web 2.0 en 3.0 op Architectuur
	3. Cases
	4. Effectiviteit van architectuur: Polderen, Engineeren of Groeien?
	5. Kwaliteit en Kwaliteitsnormen SOA
	Tijdens LAC-stage en Tracks is er van 12.05 tot 12.15 uur een wisselpauze
12.45 - 14.00	Lunch met speakercorner presentaties (zie kader)
14.00 - 15.10	Start deel 2 van Workshops, Tracks, Tutorials en LAC-stages
	U kunt nu kiezen uit: Vervolg van Workshops 1 en 2 (van 11.35 tot 16.25 uur) of Tutorial 2, lezing 3 en 4 uit 5 tracks of LAC-stage lezing 3 en 4
	Workshops 1 en 2 (deel 2)
14.00 - 15.10	Vervolg workshops 1 en 2 (deel 2)
	Tutorial 2:
14.00 - 15.10	Wat zijn Kritieke Succes Factoren bij de implementatie van de Enterprise Architectuur functie in organisaties
	LAC-stage 3 en 4:
14.00 - 14.30	3. Synergie van infrastructuur en toepassing architectuur voor garanderen van beveiliging
14.40 - 15.10	4. Wat je niet ziet, bestaat niet
	Tracks 1 t/m 5 (lezing 3 en 4)
14.00 - 15.10	Tracks 1 t/m 5 (lezing 3 en 4)
	Tijdens LAC-stage en Tracks is er van 14.30 tot 14.40 uur een wisselpauze
15.10 - 15.55	Pauze met speakercorner presentaties (zie kader)
15.55 - 16.25	Start deel 3 van Workshops, Tracks, Tutorials en LAC-stages
	U kunt nu kiezen uit: Vervolg van Workshops 1 en 2 (van 11.35 tot 16.25 uur) of Lezing 5 uit 5 tracks of LAC-stage lezing 5
	Workshops 1 en 2 (deel 3)
15.55 - 16.25	Vervolg workshops 1 en 2 (deel 3)
	LAC-stage 5:
15.55 - 16.25	Context benadering maakt IT- Architectuur succesvol
	Tracks 1 t/m 5 (lezing 5)
15.55 - 16.25	Tracks 1 t/m 5 (lezing 5)
16.30 - 17.15	Vincent Bijlo, cabaretier
17.15 - 18.00	Afsluiting met borrel
18.00 - 22.00	Diner JACQUARD

Speakercorner presentaties	
11.05 - 11.30	Grand Hall
	Vernieuwing in de Overheid – Tools voor Architectuur
	De overheid werkt aan vernieuwing en het inrichten van de e-overheid. Architectuurprojecten hebben vergaande impact op de processen en systemen van de overheid. Tot nu toe is die impact grotendeels beperkt gebleven tot de 'digitale infrastructuur'. De komende jaren zal de focus steeds meer komen te liggen op het 'klantgericht' maken van de overheid. Om al deze veranderingen samenhangend in goede banen te leiden is architectuur essentieel. Eric Roovers, Senior Consultant Enterprise Architecture, IDS Scheer Nederland BV
13.30 - 13.55	Heerenkamer
	Je hebt TOGAF gekozen. En wat nu?
	Drs. Y.M. de Jager, management Consultant, Sogeti Nederland B.V.
13.30 - 13.55	Grand Hall
	Succesvol SOA praktiseren met Endeavour
	Endeavour is een praktische aanpak met bewezen resultaten die referentiearchitecturen en raamwerken concreet maakt. Er wordt getoond hoe de aanpak de brug slaat tussen informatie requirements en een technische realisatie, die veelal een combinatie is van standaard pakketten en maatwerk. In deze sessie wordt een introductie gegeven in het architectuurproces en artefacten die binnen de Endeavour ontwikkelstraat gebruikt worden om tot succesvolle SOA implementaties te komen. Ing. Raimond Brookman, IT Architect, Info Support BV
15.25 - 15.50	Heerenkamer
	Grip op Enterprise Architectuur met TOGAF, ArchiMate en Architect
	Enterprise Architectuur speelt een steeds belangrijker rol bij het omgaan met veranderingen en complexiteit in organisaties. In deze presentatie hoort u vanuit de praktijk hoe organisaties grip krijgen op Enterprise Architectuur, en daarmee op de veranderingen binnen de organisatie. Veel organisaties maken daarbij gebruik van de taal ArchiMate® en de methode TOGAF®, en van de krachtige softwaretool BiZZdesign Architect. In de presentatie wordt ingegaan op de meerwaarde van de samenhangende combinatie van methode, taal en tool. Dr. Harmen van den Berg, Partner, BiZZdesign

Programma Landelijk Architectuur Congres 2009

Toelichting op het programma

Dagvoorzitter

Drs. Marc Ramselaar, Bestuurslid NAF en Directeur Architectuur & Business Solutions, Sogeti Nederland B.V.

Plenaire lezingen dag 1

- Forumdiscussie tussen bekende en gezaghebbende bestuurders – CTO, CIO en CFO

o.l.v. **Mels Dees**, Hoofdredacteur Automatisering Gids
- **Vincent Bijlo**, cabaretier

Workshops dag 1

1. Kwaliteit van software: wat is het (je)waard?

Het maken van goed afgewogen architectuurkeuzes is moeilijk en vaak tijdrovend. Vaak wordt gekozen voor het gebaande pad of wordt de keuze aan IT architecten overgelaten. Uit ervaring met dit soort keuzeprocessen blijkt dat gemakkelijke beslissingen gemakkelijk leiden tot waardevernietiging. Het maken van verkeerde architectuurkeuzes leidt tot waardeverlies tot in lengte van jaren. Juist nu de marges steeds smaller worden is belangrijk met meer accuratesse te kiezen. Tijdens deze workshop leert u belangrijke en gedragen keuzes te maken over lastige architectuurvraagstukken.

Workshopleider: **Ir. Ton Tijdink**, principal consultant, DNV-CIBIT

2. Alleen doordachte architectuur draagt bij

Architecturen zijn vaak een losse verzameling modellen en principes. Veel architecturen dienen dan niet aantoonbaar de businessdoelen en zijn niet aantoonbaar realiseerbaar. De impact van een architectuur-beslissing is niet traceerbaar en de bijdrage van de architectuur is onduidelijk. Het architectuur redeneermodel helpt om deze problemen aan te pakken door een architectuur correct en consistent te maken. Het architectuur redeneermodel is het hoofdonderwerp van deze workshop.

Workshopleiders: **Ir. Robert Deckers PD Eng**, Senior Software Architect, Sogeti B.V. en **Ruud Steeghs**, Software Architect, Sogeti Nederland B.V.

Tutorials dag 1

1. TOGAF9: The Open Group Architectural Framework

Veel organisaties moeten zich aanpassen aan gewijzigde economische omstandigheden, of hebben te maken met substantiële wijzigingen in wet- en regelgeving. Het opstellen en hanteren van architectuur is voor het doorvoeren van dergelijke veranderingen essentieel. TOGAF biedt werkwijze en technieken om dit vorm te geven. Maak kennis met de open standaard TOGAF voor het opstellen en gebruiken van enterprise architectuur.

Tutorial-leider: **Dr. Harmen van den Berg**, Partner, BiZZdesign

2. Wat zijn Kritieke Succes Factoren bij de implementatie van de Enterprise Architectuur functie in organisaties

Wat zijn de factoren die verantwoordelijk zijn voor het succesvol implementeren van de Enterprise Architectuur functie in organisaties. Of wel, welke 'good practices' liggen hieraan ten grondslag en op welke vragen dienen antwoorden gegeven te worden. Dit tutorial is gebaseerd op het in 2009 verschenen boek met de titel: 'How to Manage the Enterprise Architecture Practice'. In dit tutorial worden vanuit de beschreven praktijk ervaringen, een selectie van antwoorden en voorbeelden gegeven op veel voorkomende vragen.

Tutorialleider: **Jaap Schekkerman B.Sc.**, Opinion Leader Business Technology Strategy & Enterprise Architecture, Logica Management Consulting / Institute For Enterprise Architecture Developments

LAC-stages dag1

1. The Hippocratic Oath for the Enterprise Architecture Profession

The Center for the Advancement of the Enterprise Architecture Profession (CEAEP) is working to establish the Enterprise Architecture Hippocratic Oath. The Enterprise Architecture Hippocratic Oath is a social / professional contract for moral behavior, commitment towards the community, and mutual obligation among members and the Enterprise Architecture profession itself. The Oath is a guideline for shaping the behavior of Enterprise Architect professionals and for stating consequences of misbehavior.

Jaap Schekkerman B.Sc., Opinion Leader Business Technology Strategy & Enterprise Architecture, Logica Management Consulting / Institute For Enterprise Architecture Developments

2. Agile Architecting: The best of both worlds

In agile kringen is architectuur nog steeds een controversieel onderwerp. Ook vele architecten hebben grote vraagtekens bij de agile aanpak. De opkomst van het agile gedachtegoed geeft architecten echter een uitdagende mogelijkheid om te komen tot zowel een verfrissende optimalisering van het architectuur proces, als tot kostenbesparende innovaties van de gebouwde systemen zelf. De presentatie laat zien hoe 'Agile Architecting' het beste van twee werelden in zich verenigt en verschaft de toehoorder praktische handvaten om meer 'agility' in architectuur te brengen.

Ing. Erik Philippus, Eigenaar, Improvement BV

3. Synergie van infrastructuur en toepassing architectuur voor granderen van beveiliging

Applicatie en infrastructuur architectuur moeten op elkaar afgestemd zijn, ook qua beveiliging, maar het kan zelfs beter. Infrastructuur beveiliging is gebaseerd op een aantal belangrijke concepten zoals zones met een gelijkaardig risico profiel en progressieve bescherming. In de lezing bespreken we de belangrijkste infrastructuur- en toepassings-elementen die in het licht van veiligheid belangrijk zijn om een overkoepelende, architecturale aanpak te gebruiken, met concrete voorbeelden.

Prof.dr.ir. André Mariën, Information security consultant, inno.com

4. Wat je niet ziet, bestaat niet

In deze presentatie staat een verkennend onderzoek naar de mentale modellen van architecten centraal. Een spiegel over vraagstukken, oplossingen, (in) flexibiliteit en optimisme. Het kennen van de kracht en de beperking van het eigen model vergroot de persoonlijke effectiviteit van de architect. Een multi-actor benadering helpt daarbij.

Jos van Dijk, Principal Business Consultant, Logica

5. Context benadering maakt IT – Architectuur succesvol

Succes van Architectuur meet je af aan de mate waarin Architectuur bewoonbaar is. Het antwoord op de vraag "Hoe maak je IT-Architectuur bewoonbaar?" is het onderwerp van de lezing. Het succes van het realiseren van de Architectuur visie ligt in het organisch en klein houden van de elementen. Het geheel wordt onderbouwd met praktijk voorbeelden van de nationale luchthaven Schiphol. Voor de IT Architect en de manager die IT en Architectuur bestuurt en financiert.

Ing. Erik Kiel, IT Architect, Schiphol Group

Tracks dag 1

1. 5 jaar PSA: Wat hebben we bereikt?

De PSA is één van de concrete architectuurproducten, waarmee het verband tussen architectuur en (het succesvol uitvoeren van) projecten wordt gelegd. In een periode van economische recessie waarin architectuur en architecten onder grote druk staan hun toegevoegde waarde te rechtvaardigen, toont de PSA dat investeren in architectuur de investering op korte en lange termijn waard is. U krijgt inzicht in de praktische toepassing en het nut van de PSA voor de organisatie. De sprekers delen hun ervaringen, lessons learned en best practices.

Trackleiders: **Drs. ir. Marlies van Steenberghe**, Principal Consultant Enterprise Architectuur Sogeti Nederland B.V., PhD onderzoeker, Universiteit Utrecht en **Ir. Kees Jansen**, Senior Informatie Architect, Sogeti Nederland B.V.

2. Het nieuwe web – De impact van Web 2.0 en 3.0 op Architectuur

Na het succes van web 2.0 op het publieke web, groeit het nieuwe web nu ook binnen bedrijven fenomenaal. Dit sociale en participatieve platform als wel de bredere gebruikerstoegankelijkheden van het web verhogen creativiteit, productiviteit en de manier waarop we samenwerken en communiceren. Hoe kunnen bedrijven deze ontwikkelingen en technologieën op een veilige, verantwoorde en gestructureerde manier inbedden in hun organisatie? Deze track gaat in op de concepten en architectuur van het nieuwe web, maar presenteert ook de praktische aspecten.

Trackleider: **Ir. Michael Widjaja**, Partner & Senior Executive, Accenture

3. Cases

Omdat alle financiële uitgaven kritisch bekeken worden, ontkomt ook de architectuurfunctie niet aan extra aandacht. Praktische voorbeelden waar architectuur heeft bijgedragen helpen dan ook om de waarde van de architect aan te tonen.

Trackleider: **Drs. Paul Teeuwen**, Senior Consultant, Labyrint IT Strategy Solutions

4. Effectiviteit van architectuur: Polderen, Engineeren of Groeien?

De roep om effectiviteit van architectuur neemt toe, de meetbaarheid en de business case worden steeds belangrijker om te beslissen over architectuur. Wij moeten ons nu bezinnen op de ontwikkelrichting van ons eigen vakgebied. Deze track opent de ogen en deuren naar nieuwe mogelijkheden.

Trackleider: **Richard Lendvai**, Atos™ Enterprise Architecture

5. Kwaliteit en Kwaliteitseisen SOA

Het realiseren van een SOA-oplossing is in de praktijk grotendeels bekend. Echter, het testen en de kwaliteitsbewaking van een SOA architectuur leidt in de praktijk nog tot veel problemen en vormt een nieuwe uitdaging. De huidige stand van zaken, de laatste ontwikkelingen en de ervaringen (best practices en lessons learned) op het gebied van het testen en de kwaliteitsbewaking van SOA architecturen worden in deze track behandeld.

Trackleider: **Dr. ir. Marco Lormans**, IT Consultant / Architect, Logica Nederland BV

Programma Landelijk Architectuur Congres 2009

26 november 2009, NBC Nieuwegein

Programma en omschrijving van de presentaties	
08.45 - 09.30	Ontvangst en registratie
09.30 - 09.40	Opening dagvoorzitter - Drs. Marc Ramselaar, Bestuurslid NAF en Directeur Architectuur & Business Solutions, Sogeti Nederland B.V.
09.40 - 10.10	IT Architectuur in 3D - Drs.ing. Cor Baars, Principal Consultant, DNV-CIBIT
10.10 - 10.50	Hoe Shell profijt trekt uit nieuwe technologie - Johan Krebbers, Group IT Architect, Shell International BV
10.50 - 11.35	Pauze met speakercorner presentaties
11.35 - 12.45	Start deel 1 van Workshops, Tracks en Tutorials
	U kunt nu kiezen uit: Workshop 3 en 4 (van 11.35 tot 16.25 uur), tutorial 3 (70 minuten) of lezing 1 en 2 uit track 6 t/m 10 (2 x 30 minuten)
	Workshops 3 en 4 (deel 1):
11.35 - 12.45	3. Inzet van Games en Simulaties voor de borging van architectuur
	4. Het identificeren van services – hoe te komen tot een goed serviceportfolio
	Tutorial 3:
11.35 - 12.45	ArchiMate
	Tracks 6 t/m 10 (lezing 1 en 2):
11.35 - 12.45	6. 'Reality First' voor een maximaal effectieve architectuurbijdrage
	7. TOGAF in de praktijk
	8. De architectuur van Overheid 3.0
	9. Cases
	10. Enterprise Engineering: van waardepropositie naar geïntegreerd ontworpen organisatie
	Tijdens de tracks is er van 12.05 tot 12.15 uur een wisselpauze
12.45 - 14.00	Lunch met speakercorner presentaties
14.00 - 15.10	Start deel 2 van Workshops, Tracks en Tutorials
	U kunt nu kiezen uit: Vervolg van Workshops 3 en 4 (van 11.35 tot 16.25 uur) of tutorial 4, lezing 3 en 4 uit tracks 6 t/m 10
	Workshops 3 en 4 (deel 2)
14.00 - 15.10	Vervolg workshops 3 en 4 (deel 2)
	Tutorial 4:
14.00 - 15.10	Hoe krijg je organisaties in beweging met procesarchitectuur?
	Tracks 6 t/m 10 (lezing 3 en 4)
14.00 - 15.10	Tracks 6 t/m 10 (lezing 3 en 4)
	Tijdens de tracks is er van 14.30 tot 14.40 uur een wisselpauze
15.10 - 15.55	Pauze met speakercorner presentaties
15.55 - 16.25	Start deel 3 van Workshops, Tracks, Tutorials en LAC-stages
	Vervolg van Workshops 3 en 5 (van 11.35 tot 16.25 uur) of lezing 5 uit track 6 t/m 10
	Workshops 3 en 4 (deel 3)
15.55 - 16.25	Vervolg workshops 3 en 4 (deel 3)
	Tracks 6 t/m 10 (lezing 5)
15.55 - 16.25	Tracks 6 t/m 10 (lezing 5)
16.30 - 17.15	Prof.dr Valerie Frissen, Senior strateeg, TNO Informatie- en Communicatietechnologie
17.15 - 18.00	Afsluiting met borrel
18.00	Einde LAC 2009

25 & 26 november 2009 NBC Nieuwegein

Kijk op www.lac2009.nl voor meer informatie of aanmelding

Programma Landelijk Architectuur Congres 2009

Toelichting op het programma

Dagvoorzitter

Drs. Marc Ramselaar, Bestuurslid NAF en Directeur Architectuur & Business Solutions, Sogeti Nederland B.V.

Plenaire lezingen dag 2

- IT Architectuur in 3D

Bouwarchitecten hebben prachtige tools om samen met ons virtueel door een nog te bouwen huis te lopen om te zien of de keuken en de badkamers ons wel aanstaan. Stakeholders staan er omheen en wisselen hun waardering of zorgen uit. Zo iets moeten we ook in de IT Architectuur hebben. Als (virtuele) ontmoetingsplaats voor alle betrokkenen. We hebben in het afgelopen jaar een nieuw alignmentmodel ontwikkeld dat aangeeft hoe in de IT en met name in de IT architectuur Services, Processen en Domeinen met elkaar in overeenstemming kunnen worden gebracht. We presenteren dit model dan ook als maquette voor de IT functie van een bedrijf. We lopen er samen doorheen op zoek naar onze plaats als architect en zullen onderweg voorbeelden tegenkomen van architecten die wel en niet daadwerkelijk bijdragen aan de kwaliteit van de IT functie van de organisatie.

Drs. ing. Cor Baars, Principal Consultant, DNV-CIBIT

- Hoe Shell profijt trekt uit nieuwe technologie

In deze presentatie wordt ingegaan op externe IT trends en ontwikkelingen die van invloed zijn op Shell en hoe die worden opgepakt als onderdeel van Enterprise Architecture. Voorbeelden van deze ontwikkelingen zijn de "Consumerisation of IT", "Cloud Computing", "Self Service" en "User Interfacing". Deze ontwikkelingen worden getoetst op relevantie en wanneer relevant opgenomen in architectuur roadmaps om zeker te stellen dat Shell profiteert van de voordelen.

Johan Krebbers, Group IT Architect, Shell International BV

- De nieuwe generatie behouden voor ICT-architectuur

Prof. dr. Valerie Frissen, Senior strateeg, TNO Informatie- en Communicatietechnologie

Workshops dag 2

3. Inzet van Games en Simulaties voor de borging van architectuur

Het blijkt moeilijk te zijn om de essenties van architectuur goed over te dragen. Het lijkt erop dat spelsimulaties en serious gaming ingezet kunnen worden om "communicatie" problemen in het architectuurwerkveld op te lossen. Met spelsimulaties kan overdragen en uitdragen van architectuur worden verbeterd. Bovendien wordt de architectuur beter onthouden.

Door zelf van een systeembeschrijving een spelontwerp te maken, maakt u kennis met de mogelijkheden (en moeilijkheden) van Games en Simulaties in Architectuur.

Workshopleiders: **Dr. Jan Campschoer**, Management Consultant, Ordina, **Drs. Herman van der Bij MCM**, Partner, Simagine Management Support en **Dr. Stijn Hoppenbrouwers**, Universitair Docent, Radboud Universiteit Nijmegen

4. Het identificeren van services – hoe te komen tot een goed serviceportfolio

De overheid wil slagvaardiger werken, de burgers sneller en beter helpen met minder regels en bureaucratie. Wet- en regelgeving veranderen daarom in rap tempo, er is aandacht voor administratieve lastenverlichting, digitale duurzaamheid, verlaging van de kosten, etc. De bijdrage van architecten en architecturen zou moeten liggen in het nemen van besluiten met een hogere kwaliteit.

Uiteindelijk moeten de beslissers in (overheids) organisaties dus profiteren van het werk van de architecten en architecturen. Hoe is de praktijk? Zijn beslissers tevreden over het werk van de architecten? Heeft hun bijdrage daadwerkelijk nut gehad? En zien we voortschrijdend inzicht bij beslissers de manier waarop architectuur moet georganiseerd en ingebed in de processen en structuur van organisaties?

Workshopleiders: **Ir. Linda Terlouw**, Enterprise Architect, ICRIS B.V., **Ir. Art Ligthart**, Partner, Ordina en **Dr. Jan-Willem Hubbers**, Solution Architect, Ordina

Tutorials dag 2

3. ArchiMate

Veel organisaties moeten zich aanpassen aan gewijzigde economische omstandigheden, of hebben te maken met substantiële wijzigingen in wet- en regelgeving. Het doorvoeren van dergelijke veranderingen vereist een goed inzicht in huidige en gewenste situatie en de impact van die veranderingen. Eenduidige en consistente architectuurbeschrijvingen in ArchiMate zijn hiervoor zeer waardevol. Maak kennis met de open standaard ArchiMate voor het modelleren en visualiseren van enterprise architectuur.

Tutorialleider: **Dr. Harmen van den Berg**, Partner, BIZZdesign

4. Hoe krijg je organisaties in beweging met procesarchitectuur?

Veel organisaties worstelen met procesmanagement en praten over 'kanteling' van de organisatie. Komt dat misschien omdat de werking van de organisatie niet meer op de eisen van deze tijd aansluit? Tijdens deze tutorial hoort u de basiskennis van een uitgewerkte methode voor procesarchitectuur bij het inrichten van organisaties. Welke principes worden hierbij gehanteerd, hoe kom je tot een gedegen procesarchitectuur en hoe realiseer je beweging in de organisatie tegelijk met een 'papier' ontwerp?

Tutorialleider: **Mr.ir. Gerrit-Jan Obers**, Management Consultant, Ordina Consulting BV

Tracks dag 2

6. 'Reality First' voor een maximaal effectieve architectuur-bijdrage

In tijden van economische neergang stellen organisaties zich meer dan ooit de vraag welke activiteiten op korte termijn waarde toevoegen en welke niet. Architecten die geen waarde toevoegen hebben geen bestaansrecht. In deze track krijgt u concrete handvatten om de consequenties van de huidige situatie te vertalen naar het niveau van besluitvorming en deze te gebruiken om uw zichtbaarheid en impact te vergroten.

Trackleider: **Mark Hissink Muller**, Senior Consultant, Software Improvement Group

7. TOGAF in de praktijk

Het gebruik van het TOGAF 9 raamwerk in de praktijk. De track laat zien hoe TOGAF in verschillende organisaties wordt ingezet en wat de voor- en nadelen van het gebruik van TOGAF zijn. Deze track biedt veel praktische ervaring en lessons learned die onmiddellijk toepasbaar zijn bij selectie en invoering.

Trackleider: **Ir. Eric Onderdelinden**, Principal Consultant, Capgemini

8. De architectuur van Overheid 3.0

De overheid wil slagvaardiger werken, met minder regels en bureaucratie, en de burgers sneller en beter helpen. Wet- en regelgeving veranderen daarom in rap tempo, er is aandacht voor administratieve lastenverlichting, digitale duurzaamheid, verlaging van de kosten, zorg voor veiligheid en de handhaving van regels. ICT is een belangrijke schakel, niet alleen vanwege nieuwe technologie maar ook en vooral om het efficiënter en slimmer inrichten van processen voor kenniswerkers mogelijk te maken.

Trackleider: **Ir. Art Ligthart**, Partner, Ordina

9. Cases

Omdat alle financiële uitgaven kritisch bekeken worden, ontkomt ook de architectuurfunctie niet aan extra aandacht. Praktische voorbeelden waar architectuur heeft bijgedragen helpen dan ook om de waarde van de architect aan te tonen.

Trackleider: **Drs. Paul Teeuwen**, Senior Consultant, Labyrint IT Strategy Solutions

10. Enterprise Engineering: van waardepropositie naar geïntegreerd ontworpen organisatie

Vanwege de vervlechting van bedrijvigheid en informatievoorziening moet een integrale benadering worden gevolgd. Maar veel methoden en werkwijzen voorzien daar niet in, met als gevolg (kostbare) verrassingen achteraf of regelrechte mislukkingen. U krijgt een samenhangend inzicht in reeds bruikbaar Enterprise Engineering instrumentarium. En herkenning waar dit instrumentarium in de eigen situatie kan bijdragen door het te spiegelen aan andere real-life praktijkcases.

Trackleider: **Martin Op 't Land**

LANDELIJK

ARCHITECTUUR

CONGRES

VOOR DE
DIGITALE WERELD

LANDELIJK

ARCHITECTUUR

CONGRES VOOR DE DIGITALE WERELD

Architectuur móet bijdragen

25 & 26 november 2009

NBC Nieuwegein

Kijk op www.lac2009.nl
voor meer informatie of uw aanmelding

PLATINUM

BiZZdesign

Capgemini
CONSULTING. TECHNOLOGY. OUTSOURCING

logica management consulting

SOGETI

GOLD

SILVER

IDS SCHEER

Solid Innovator **InfoSupport**

MANAGING RISK **DNV**

Level Up

UNIVERSITEITEN

MEDIAPARTNERS

ORGANISATIE

IN SAMENWERKING MET

aBk Radboud Universiteit Nijmegen

Automatisering Gids

BPM-FORUM

GIA
Samenwerking voor Informatie en de Bedrijven

informatie

Naf
Nederlands Instituut voor
Nieuwe de digitale wereld

Software Engineering
Jacquard

DEMO*
Design & Engineering
Methodology for Organizations

KIVI NIRIA

NgI

SAI

ITBeheer

Sdu UITGEVERS

LAC 2009 | Waar gebruikers, leveranciers en wetenschap elkaar ontmoeten

“Nieuwe generatie behouden voor ICT-architectuur”

Mevr. Valerie Frissen, Senior strateeg bij TNO Informatie- en Communicatietechnologie

26 november 16.30 uur

Valerie Frissen is Senior strateeg bij TNO Informatie- en Communicatietechnologie en hoogleraar ICT en Sociale Verandering aan de Erasmus Universiteit. Op LAC 2009 spreekt ze over de manier waarop jonge generaties met informatietechnologie omgaan. “Jonge werknemers benaderen de wereld met een open blik en gaan vrij om met ICT, terwijl de meeste organisaties nog erg gesloten en naar binnen gericht zijn. Hoe houden we die organisaties aantrekkelijk voor de nieuwe generatie?”

Zorgen maakt ze zich niet, maar Valerie Frissen wil haar publiek op LAC 2009 graag wakker schudden als het gaat om de aantrekkelijkheid van de ICT-architectuur voor nieuwe generaties hoger opgeleiden. “De jongere generatie werknemers gaat op een hele nieuwe, open manier om met ICT: maar dat sluit niet vanzelfsprekend aan bij de manier van denken en werken van de gemiddelde IT-architect.”

“Voor jonge mensen die al vanaf hun vroege jeugd gewend zijn aan de alomtegenwoordigheid van internet en mobiele telefoons, is technologie natuurlijk en vanzelfsprekend”, vervolgt Frissen. “Ze gaan er heel makkelijk, creatief en open mee om. Neem sociale netwerken als Hyves en Facebook, waar jongere generaties dagelijks gebruik van maken. Zij zien daar vooral de voordelen van en niet de beperkingen, zoals bijvoorbeeld een eventuele inbreuk op hun privacy, waar vooral door oudere generaties op wordt gewezen.”

Zodra deze generatie in aanraking komt met de wereld van de informatiearchitectuur, gaat het volgens Frissen behoorlijk wrikken. “De huidige generatie informatiearchitecten en de organisaties waar zij werken, denken veel meer in termen van nauwkeurig beschreven en gestandaardiseerde processen. Architecturen zijn niet open maar eerder afgeschermd en rigide, en er ontbreekt dynamiek. We moeten dus nadenken hoe we die twee werelden op elkaar laten aansluiten en hoe we het werk van een informatiearchitect ook voor jonge

mensen aantrekkelijk houden. Dat zal veel creativiteit vergen van de beroepsgroep.”

Beveiliging

Als belangrijkste probleem van een ‘open’ benadering van informatiearchitecturen wordt al snel het punt van beveiliging naar voren gebracht. Frissen is zich hier terdege van bewust: “Beveiliging is belangrijk en een meer open benadering maakt het er allemaal niet eenvoudiger op, maar we zijn nu misschien teveel gefocust op risico’s. Een open benadering kan juist nieuwe oplossingen voor beveiliging opleveren. Angst voor de risico’s kan en mag niet betekenen dat we ons afsluiten voor verandering.”

“Het EPD is een goed voorbeeld van 1.0-denken”

Frissen wijst erop dat bovendien op het ‘oude’ denken nog wel wat valt af te dingen en dat de huidige systemen tevens hun beperkingen hebben, ook als het gaat om beveiliging. “Neem het EPD (Elektronisch Patiënten Dossier, red.), een goed voorbeeld van een concept dat is geworteld in 1.0-denken. Patiënten zijn steeds beter geïnformeerd en worden in zekere zin steeds professioneler als het gaat om de mogelijkheden van ICT. Zij stuiten op een overheid die er niet in slaagt een bevredigend systeem op te leveren. De wereld van het EPD is nu compleet gescheiden van de wereld waarin patiënten leven, terwijl een goed EPD die werelden uiteindelijk juist bij elkaar zou moeten brengen.”

Bouwen aan sterke organisaties met BiZZdesign Architect®:

De krachtigste implementatie van ArchiMate®

BiZZdesign levert een integrale oplossing voor enterprise architectuur en business process management. Deze integrale oplossing bestaat uit bewezen en eenvoudig te gebruiken tools, praktijk-gebaseerde methoden en technieken, opleidingen en business consultancy.

De taal ArchiMate® is een internationale open standaard, in beheer bij The Open Group®. De concepten en domeinen van ArchiMate® maken een brede en uniforme beschrijving van enterprise architectuur mogelijk. BiZZdesign Architect® is marktleider in tools voor het modelleren en analyseren van enterprise architectuur op basis van ArchiMate®.

BiZZdesign heeft actief bijgedragen aan TOGAF®, de open standaard methode voor enterprise architectuur van The Open Group, en aan ArchiMate®, de open standaard taal voor architectuurbeschrijving.

BiZZdesign Architect is gecertificeerd voor zowel TOGAF® als ArchiMate®.

De consultants van BiZZdesign adviseren en trainen vooraanstaande bedrijven en organisaties op het gebied van enterprise architectuur en business process management. BiZZdesign Academy is gecertificeerd voor het opleiden en certificeren van cursisten voor zowel TOGAF® als ArchiMate®.

De tools van BiZZdesign worden wereldwijd door vele klanten gebruikt.

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met BiZZdesign. We helpen u graag om enterprise architectuur te implementeren en tot een succes te maken!

Architect®

TOGAF ArchiMate®

BiZZdesign

www.bizzdesign.com

BiZZdesign
P.O. Box 321 - 7500 AH Enschede
The Netherlands

Phone + 31 (0) 53 4 878 151
Fax + 31 (0) 53 4 878 161
E-mail info@bizzdesign.com